

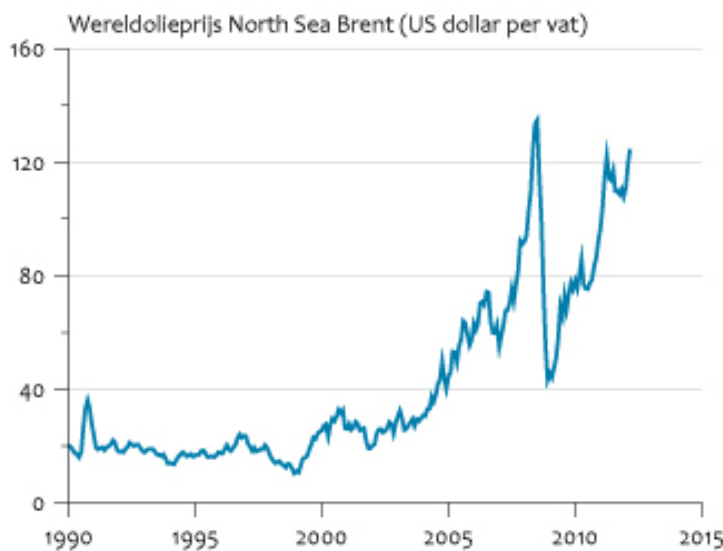
Energieprijzen kleinverbruikers, invoerprijs steenkool en wereldolieprijs, 1990-2012

Conclusie

Met name door de sterk toegenomen vraag is de prijs van aardolie en een aantal andere energiedragers de laatste jaren sterk toegenomen.

Hoofdfiguur

Olieprijs

Bron: CBS.

CBS/melt2/6554
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

Figuur 1. Aardolie

De grafieken geven lopende prijzen, oftewel prijzen die op het betreffende moment voor de energiedrager moesten worden betaald.

Toelichting

Wereldolieprijs

Vanaf 2003 is er een forse stijging te zien in de prijs van aardolie. Medio 2008 bedraagt de prijs voor een vat ruwe olie meer dan 100 dollar (maximum is 145 dollar op 3 en 4 juli). In de tweede helft van 2008 en eerste maanden van 2009 is de olieprijs weer gedaald tot 40 à 50 dollar per vat, onder andere door de afname van de vraag als gevolg van de Kredietcrisis. In de loop van 2009 neemt de prijs weer fors toe. In maart 2012 kost een vat aardolie (North Sea Brent) gemiddeld bijna 125dollar. Belangrijkste oorzaken voor de hoge olieprijsen zijn een sterk stijgende vraag in opkomende economieën als China en India, gebrek aan reservecapaciteit bij de productie (raffinage), politieke onzekerheden in belangrijke producerende landen en gebrek aan mogelijkheden om op korte termijn de vraag naar olie aan te passen.

- [Mondiale voorraden energiedragers](#)

Prijzen steenkool, aardgas en elektriciteit

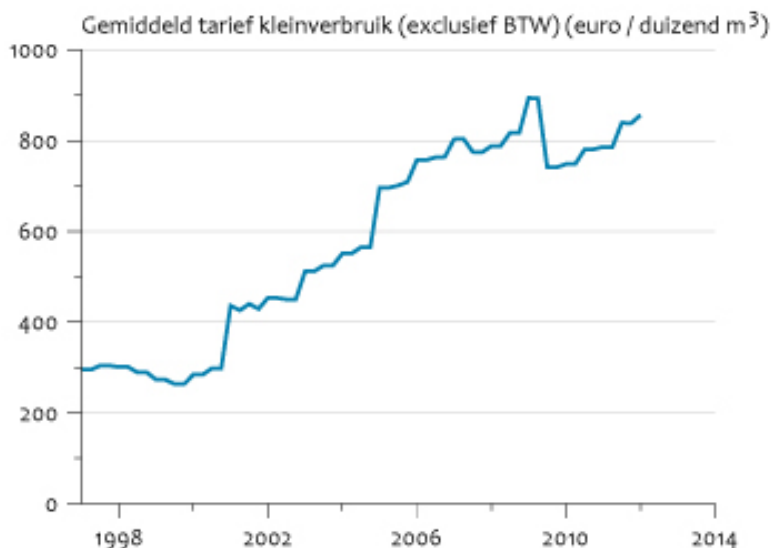
Steenkool blijft vooralsnog een goedkope energiebron en wordt daarmee steeds interessanter voor een betaalbare energievoorziening. In het algemeen volgt de aardgasprijs voor een deel de prijs van "ruwe" olie. Wel fluctueert de prijs van aardgas aanzienlijk minder dan de olieprijs. Ook belangrijke wereldgebeurtenissen hebben hun uitwerking op de aardgasprijs. De aardgasprijs is bijvoorbeeld in 2011 ook gestegen door de aardbeving in Japan. De elektriciteitsprijs hangt onder andere af van de brandstofprijzen van olie, kolen en aardgas. Een andere belangrijke component wordt gevormd door de kosten voor de centrales en transportnetten. Dit is de reden dat de invloed van de brandstofprijzen minder doorwerkt in de prijs van elektriciteit. Eind jaren negentig zijn de aardgas- en elektriciteitsprijzen voor kleinverbruikers gestegen als gevolg van de Energiebelasting (tot 2004 Regulerende Energiebelasting, REB) en de heffing Millieukwaliteit ElektriciteitsProductie (MEP). De MEP was bedoeld ter stimulering van hernieuwbare elektriciteit. Deze heffing gold van 2001 tot 2007.

Energiedragers steeds schaarser

Goedkope, conventioneel winbare voorraden aardgas en olie op aarde worden steeds schaarser. Tegelijkertijd is de verdeling hiervan over de wereld scheef. Zo beschikken China en India wel over kolen, maar nauwelijks over conventionele voorraden olie en aardgas, en raken de Europese gasvoorraden op. Europa moet daarom een steeds groter deel van de vraag naar gas importeren. Hierdoor zal de importafhankelijkheid in de toekomst toenemen. Ook voor de levering van olie blijft Europa afhankelijk van een kleine groep landen en zal de importafhankelijkheid in de komende jaren nog stijgen.

Overige figuren

Aardgasprijs

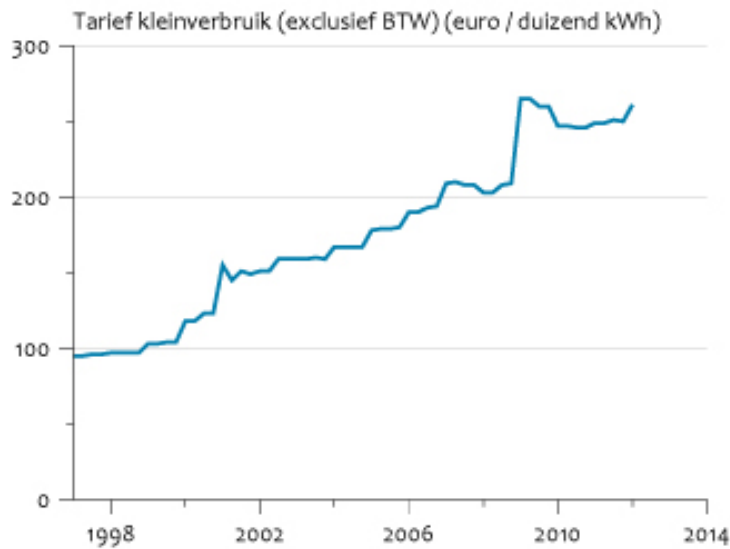

Bron: CBS.

Figuur 2. Aardgas

CBS/melt2/6554
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

Elektriciteitsprijs

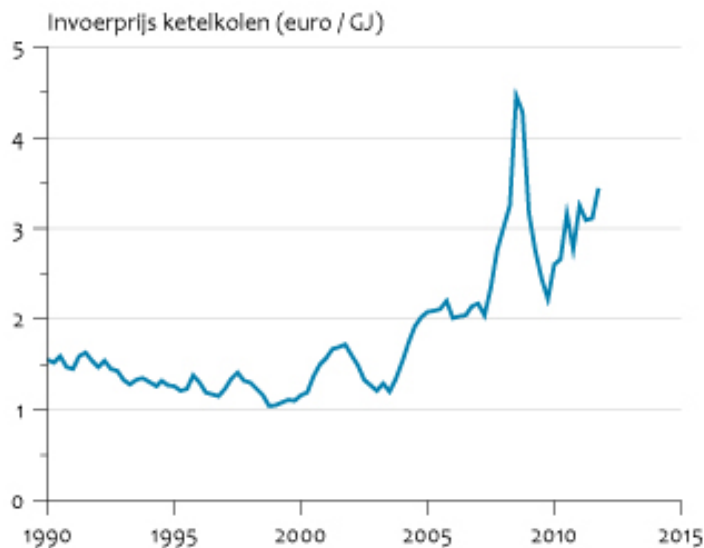

Bron: CBS.

CBS/melt2/0554
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

Figuur 3. Elektriciteit

Kolenprijs

Bron: CBS.

CBS/melt2/0554
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

Figuur 4. Steenkool

Referenties

- CBS (2008a). [StatLine: Wereldmarktprijzen aardolie en gasolie, en dollarkoers](#)
- CBS (2008b). [Tarieven aardgas en elektriciteit](#). CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2008c). [Wereldmarktprijzen per dag](#). CBS, Den Haag / Heerlen.

- CBS (2012a). [StatLine: Wereldmarktprijzen per dag](#). CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2012b). [StatLine: Ketelkolen, invoerprijs uit niet-EU-landen](#). CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2012c). [StatLine: Aardgas en elektriciteit; gemiddelde tarieven](#). CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2012d). [Invoerprijs ketelkolen](#). CBS, Den Haag / Heerlen.

Relevante informatie

- De databank [StatLine](#) van het CBS bevat gegevens over de prijzen van een groot aantal andere energiedragers.

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Energieprijzen kleinverbruikers, invoerprijs steenkool en wereldolieprijs

Omschrijving

Ontwikkeling van de lopende prijs (= prijs die op het betreffende moment moest worden betaald) van enkele energiedragers:

1. wereldolieprijs (North Sea Brent) (in dollar per vat);
2. gemiddelde tarief van aardgas (kleinverbruik, 500-2000 m³ per jaar) (in euro/1000 m³, excl. BTW);
3. gemiddelde tarief van elektriciteit (kleinverbruik, 3 000-50 000 kWh per jaar, dubbeltarief) (in euro/1000 kWh, excl. BTW);
4. invoerprijs van ketelkolen (steenkool dat gebruikt wordt in ketels in elektriciteitscentrales) uit niet-EU-landen (in euro/GJ).

Voor de wereldolieprijs worden maandelijkse gegevens gepresenteerd. Voor aardgas, elektriciteit en steenkool gaat het om kwartaalgegevens.

Verantwoordelijk instituut

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Berekeningswijze

Zie de betreffende methodebeschrijvingen (CBS, 2008b,c; 2012d)

Basistabel

[StatLine: Wereldmarktprijzen aardolie en gasolie, en dollarkoers](#) (CBS, 2008a)

[StatLine: Wereldmarktprijzen per dag](#) (CBS, 2012a)

[StatLine: Ketelkolen, invoerprijs uit niet-EU-landen](#) (CBS, 2012b)

[StatLine: Aardgas en elektriciteit; gemiddelde tarieven](#) (CBS, 2012c)

Geografisch verdeling

Nederland

Andere variabelen

Wereldprijzen van diverse andere energiedragers, tarieven van aardgas en elektriciteit voor diverse andere categorieën klein- en grootverbruik

Verschijningsfrequentie

Dagelijks (aardolie), per kwartaal (aardgas, elektriciteit, ketelkolen)

Achtergrondliteratuur

[Invoerprijs ketelkolen](#) (CBS, 2012d)

[Tarieven aardgas en elektriciteit](#) (CBS, 2008b)

[Wereldmarktprijzen per dag](#) (CBS, 2008c)

Opmerking

Betrouwbaarheids codering

Wereldolieprijs:**A** (integrale waarneming)

Tarieven aardgas en elektriciteit, invoerprijs steenkool:**B** (schatting gebaseerd op een groot aantal zeer accurate metingen, waarbij representativiteit van de gegevens vrijwel volledig is)

Referentie van deze pagina

CBS, PBL, Wageningen UR (2012). [Energieprijzen kleinverbruikers, invoerprijs steenkool en wereldolieprijs, 1990-2012](#) (indicator 0554, versie 04, 29 mei 2012). www.compendiumvoordeleefomgeving.nl. CBS, Den Haag; Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven en Wageningen UR, Wageningen.
